

Nezvaní hosté v Austrálii

NEDÁVNO skončil další z přírodopisných seriálů, které jsou vysílány v rámci relace „Život v přírodě“. Tentokrát to byl seriál, který neukazoval krásy přírody, kterých má nejmenší kontinent Austrálie přímo nadbytek, ale seriál, jež nám ukázal, jak je tato krása křehká a jak lehce se dá narušit.

Australský seriál „Vetřelci“ (The Intruders, 1983) navázal na již dříve i u nás vysílané seriály australské televize na podobné téma. Tím byly druhy živočichů, které byly do Austrálie dovezeny a způsobily domácí fauně nenapravitelné ztráty.

Anglický název „intruders“ (vetřelci nebo nezvaní hosté) má celkem blízko ke slovu „introdukce“ — tzn. zavedení určitého druhu živočicha či rostliny do prostředí, kde se dosud nevyskytoval. Důsledky takovéto činnosti jsou většinou katastrofální, jak jsme se o tom mohli přesvědčit i nyní na televizních obrazovkách. Dokonce i druhy, které jsou ve své domovině pokládány za mírumilovné, způsobí v biotopech, kde se dříve nevyskytovaly, porušení přírodní rovnováhy, protože v těchto biotopech neexistují jejich přirození predátoři — druhy, které by udržovaly jejich početní stavy na přijatelné výši. Často tito vetřelci také konkurenčně vytlačují druhy původní a způsobují tím jejich vymírání. To vše se projevilo zvláště v Austrálii, která se stala klasickým příkladem hlouposti a omezenosti člověka, který chtěl přírodu jen využívat.

Kromě druhů, kterými se zabývalo šest odvysílaných dílů na začátku tohoto roku, patří mezi další známé vetřelce v Austrálii také králík, osel, velbloud, pes, potkan, krysa, kuň, koza a buvol... Někteří z nich zatím

neškodní, ale jiní zasadili původní fauně velké rány. Nepůvodním druhem je i známý divoký pes dingo, který na kontinent přišel s domorodci.

Některé druhy člověk přivedl, aby mu připomínaly domov, jiné jako lovnou zvěř. Tím si je ovšem postavil sám proti sobě, protože mnohé z těchto druhů se nekontrolovatelně rozmnožilo, začalo jeho novou domovinu devastovat a přenášelo různé druhy nemocí. Člověk pak ve své zaslepenosti začal válku s některými původními australskými druhy, které pokládal za své nepřátele a za konkurenty domácího dobytka. Dokonce se snažil vyhubit i druhy, které si dal do státního znaku — klokana a emu.

Naštěstí se v posledních letech začalo s ochranou a mnohé druhy jsou hájeny, ale přesto tu zůstává ještě jeden zásadní problém, a tím jsou právě vetřelci. I když se proti nim bojuje, jak nám to seriál velice pěkně a názorně ukázal, tak zůstává i do příštích let stále co dělat, aby se tvář Austrálie zase vrátila do své přirozené, původní podoby.

(tg)